

15.2(pondelok) SVOV

Fašiangy

Fašiangy je obdobie od [Troch kráľov](#) až do polnoci pred škaredou – [Popolcovou stredou](#). Potom nasleduje 40 dňový [pôst](#) (zavedený až koncom 4. storočia kresťanskou cirkvou) až do [Vel'kého piatku](#). Je to prechodné obdobie medzi zimou a jarou.

Podľa prameňov z obdobia [Vel'kej Moravy](#) sa u nás v 9. storočí používal termín mjasopust (koniec jedenia mäsa pred pôstom). V Česku sa toto slovo zachovalo ako masopust, na Slovensku sme však neskôr prebrali nemecký názov fašiangy (fašangy).

Fašiangy na dedine

Oslavy fašiangov sa regionálne líšili, aj keď sa vyskytovali aj spoločné črty. Napríklad v regióne [Liptov](#) a v obci [Čičmany](#) sa varila [praženica](#), na ktorú bola pozvaná celá dedina. Mládenci najprv týždeň pred zábavou chodili po dedine a pozývali dievčatá, ale aj starších. Pri tejto obchôdzke nezabudli zozbierať vajička a slaninu. Praženicu väčšinou pripravovala [richtárka](#), potom sa začínala zábava, na ktorej boli aj pražené šišky, [karamel](#), závin, huspenina a ďalšie miestne špeciality. V [Honte](#) bolo zvykom robiť pálenku. Chlapci chodili po dedine a vyberali zrno, taktiež spojené s obchôdzkami za dievčatami a pýtaním slaniny, klobásy a niekde im dali aj údené mäso. Všetko sa odnieslo na [priadky](#), kde dievčatá pripravili pohostenie. Fašiangy sa končili v utorok o polnoci.

Fašiangy v meste

Robili ich remeselnícke [cechy](#). Teda skôr sa tu konali zábavy, ktorých hlavnými organizátormi boli [tovariši](#). Väčšinou sa konali v dome majstra, pretože tu sa vítali noví tovariši, ktorým bolo poskytnuté krátkodobé ubytovanie. V tomto období sa zvykli stávať z učňov tovariši. Museli však uspieť v rôznych skúškach. Napríklad v [Kežmarku](#) bolo typické kúpanie v studenej a potom teplej vode, nosenie na žrdi atď. Jednotlivé cechy konali sprievody a snažili sa o čo najväčšiu atraktivnosť. Mlynári behali na chodúľoch, debnári krútili nad hlavami obručami a podobne. Remeselnícke fašiangové zvyky zanikli pred 1. svetovou vojnou.